

Kemsei István

Régészet

Kálnoky László emlékének

Vajon mire gondoltak a régészek, amikor a visegrádi palotában a WC-t feltárták? A felséges fekáliát. Hevert századok óta, érintetlenül. A török még az ujját se nyomhatta belé. Persze, mire hadaik odaértek, szorgos kezek nagyjából szét-hordták az egész építményt. Egy részét értelmetlenül a Dunába szórták. Még ma is találhatsz Verőce környékén a sóderon heverő, a palotából származó márvány-lapot. Némelyiken felirattörödék is akad, persze elmosódva. Ki nem betűződ.

A WC-hez senki nem nyúlt. A hirtelen összeomlott magyar reneszánsz barbárabb viselkedésű fickókat követelt. Ezek pisáltak, székeltek, ahol a szükség érte őket. Mentek volna oda, ahová Mátyás is gyalog járt? Az emeletre? Részegen tántorogva a foghíjas lépcsőkre, összegörnyedt testtel nyakat törni? A par-ton inkább. A szittyósba. Bele.

Gyűjtik pipettákba, kenik Petri-csészékbe. Csakis a költészet mián, bár nem valószínű, hogy a Költő a dunaalmási temetőből – Lilla mellől! – márványnak öltözve mostanában leúszna ideig. Mikroszkóp, vegyi micsodák: egy újabb jelentéktelen részlet a nagy egészből. Mint a szintén megtalált régi kútból elő-halászott kerti magvak: ezek lettek volna maga a kert?

Több mint ötszáz éves nemes anyag. Forgatják: mit evett a király? Villan az ajtó alatti résen Aragóniai Beatrix karcsú bokája.

Téli reggel

Határ Győző halálhírére

A kelő Nap kiereszti óljából a varjút. Odaszórja elé az egész várost. Pipipiííí – hívogatja a kedves jószágot. Az pedig kotyogva totyog a lába körül a lombja-vesztett eperfa alatt. A Nap nézi a köd mögül a varjút, ahogy fölcsipegeti a terekről a platánokat, s azok alól a sikoltozó mozgolódókat apránként kikapja, majd bögye-telten a tornyok élein cinkemód törli a csőrét.

A házak fölé száll a másik árny. Jönnek a hírhozók tömött tömegben a temetők felől. A hatalmas varjú. Az egytömegnvi egy. Hintve le az utakra, parkok-ba darabonként. Ahány ember van a városban, majdnem annyi lesz délre bent a csőrös gyászvitéz. A nagyapák kiballagnak a játszóterekre, hogy megsétáltas-sák a varjút. Pisiltetés, kakiltatás, ahogy kell. Úgyszincs már unoka a világban.

Vaskos károgással jönnek a lassú hírek a temetők felől. Egy sereg dohányos öregember harákolja magát egynapi létre hajnalonta az égben. Hrrr... Hrrr... Nem kétséges, hogy ők volnának a Nap követői, illőn kitollasodva az alkalom-hoz. De melyik Napé?